

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, právnej veci navrhovateľa **J. L.**, nar. X., bytom R. č. X., zastúpeného JUDr. Ladislavom Faludim, advokátom, Advokátskej kancelárie so sídlom vo Vidinej, Ul. 9. mája č. 20, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. novembra 2011, č. k. 26Sd/180/2010-57, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. novembra 2011, č. k. 26Sd/180/2010-57 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne z 29. júna 2010 číslo X.X.X. v spojení s rozhodnutím zo 16. novembra 2010 číslo X.X.X. a rozhodnutie z 8. júla 2010 číslo X.X.X. v spojení s rozhodnutím z 27. októbra 2010 číslo X.X.X. **z r u š u j e** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 3. novembra 2011, č. k. 26Sd/180/2010-57, potvrdil rozhodnutie z 29. júna 2010 číslo X. X., ktorým odporkyňa podľa § 66 ods. 3 a § 293m ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

(ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zvýšila navrhovateľovi starobný dôchodok na sumu 341,40.-eur mesačne s účinnosťou od 13. júna 2010 a rozhodnutie zo 16. novembra 2010 číslo X.X.X., ktorým odporkyňa zvýšila starobný dôchodok navrhovateľa na sumu 343,40 € mesačne s účinnosťou od uvedeného dňa.

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil aj rozhodnutie z 8. júla 2010 číslo X.X.X. v spojení s rozhodnutím z 27. októbra 2010 číslo X.X.X., ktorými odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie starobného dôchodku navrhovateľa podľa § 293ac, § 293m ods. 2 zákona o sociálnom poistení za čas od 1. januára 2008 do 12. júna 2010.

Na základe vykonaného dokazovania dospel krajský súd k presvedčeniu, že odporkyňa vo veci rozhodla na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci, z ktorého pri správnej aplikácii zákonných ustanovení, účinných v čase rozhodovania vyvodila správne právne závery. Jej rozhodnutie o zvýšení starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia navrhovateľa trvajúce popri poberaní starobného dôchodku do 31. decembra 2007 a rozhodnutie o zamietnutí jeho zvýšenia za obdobie dôchodkového poistenia trvajúce po 31. decembri 2007 zodpovedajú podľa názoru súdu prvého stupňa zákona. Námietky navrhovateľa, obsiahnuté v jeho opravnom prostriedku nepovažoval za dôvodné, lebo odporkyňa správne vychádzala z § 66 ods. 3 a § 66 ods. 8 zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého pri rozhodovaní o zvýšení starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia trvajúce počas jeho poberania do 31. decembra 2007 určila pri výpočte zvýšenia starobného dôchodku rozhodujúci všeobecný vymeriavací bod, platný v roku 2005, ktorý bol totožný s rokom 2007, čo vyplynulo z potvrdenia Národnej rady Slovenskej republiky a správne vychádzala z aktuálnej dôchodkovej hodnoty platnej pre rok 2010 vo výške 9,2246 €, lebo dôchodkové poistenie navrhovateľa zaniklo v roku 2010. Vychádzajúc zo sumy starobného dôchodku navrhovateľa, ktorý poberal ku dňu zániku dôchodkového poistenia, t. j. k 13. júnu 2010, odporkyňa správne matematicky určila jeho zvýšenie. Námietky navrhovateľa týkajúce sa rozhodnutia o zamietnutí zvýšenia starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia získané počas jeho poberania po 31. decembri 2007 nepovažoval za dôvodné, pretože z dôvodovej správy k zákonu č. 555/2007 Z.z. , účinnej od 1. januára 2008 vyplynul úmysel zákonodarcu nezvyšovať po 31. decembri 2007 invalidný dôchodok, prekvalifikovaný na starobný dôchodok, za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2007, ktorý bol pretransformovaný do zákonného § 293ac aj 293m ods. 6 zákona o sociálnom poistení.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ. Namietal, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce pre posúdenie veci, na základe vykonaného dokazovania. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo, aby konanie prerušil, lebo právny predpis je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. V odvolaní poukázal na skutočnosť, že v dôsledku výkonu funkcie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky v rozhodnom období od 5. júla 2006 do 12. júna 2010 poberal funkčný plat, pričom odporkyňa po celý čas výkonu funkcie v rozhodnom období prijímala odvody pre účely sociálneho poistenia, vrátane poistného na starobné poistenie. Na daný právny vzťah sa má aplikovať právna úprava § 263 ods. 9, § 293e a § 293m ods. 2 zákona o sociálnom poistení, platná a účinná v čase založenia daného právneho vzťahu. Namietal, že sa neho vzťahuje § 66 zákona o sociálnom poistení (v znení zákona č. 557/2007 Z. z.) s následnou právnou úpravou prechodných ustanovení účinných od 1. augusta 2006.

Odporkyňa vo vyjadrení na odvolanie navrhovateľa navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2, § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP) bez pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť a napadnuté rozhodnutia odporkyne zrušiť a vrátiť jej ich na nové konanie.

Podľa § 263 ods. 1 a ods. 9 a 10 zákona o sociálnom poistení invalidný dôchodok, ktorý bol priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa aj po 31. decembri 2003 považuje za invalidný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení v sume, v akej patril k 31. decembru 2003 a vypláca sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

Invalidný dôchodok uvedený v odseku 1, ktorého poberateľ pred 1. januárom 2004 dovŕšil vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža, alebo vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu, sa považuje od 1. januára 2005 za starobný dôchodok.

Ak poberateľ invalidného dôchodku uvedeného v odsekoch 1, 5 až 7 splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona, vypláca sa ten dôchodok, ktorý je vyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov sa

vypláca ten dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty týchto dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na dôchodok, ktorý sa nevypláca.

Podľa § 293m ods. 1, 2 a ods. 6 zákona o sociálnom poistení ak poberateľ invalidného dôchodku v období od 1. augusta 2006 do 31. decembra 2007 dovŕši dôchodkový vek a nárok na tento dôchodok by mal trvať aj po dovŕšení dôchodkového veku, invalidný dôchodok sa odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku považuje za starobný dôchodok.

Na zvyšovanie starobného dôchodku podľa odseku 1 za obdobie dôchodkového poistenia získané po dovŕšení dôchodkového veku a na zvyšovanie starobného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok pred 1. augustom 2006, za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. júli 2006, platí § 66 ods. 2 až 9 rovnako.

Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa od 1. januára 2008 nepoužijú.

Zo spisov vyplýva, že Národná poisťovňa, Správa fondu dôchodkového poistenia v Bratislave ako právny predchodca odporkyne rozhodnutím zo 14. marca 1994 číslo X. X. priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok s účinnosťou od 4. januára 1994.

Podľa § 21 ods. 1 písm. e) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) splnil navrhovateľ podmienku vzniku nároku na starobný dôchodok dosiahnutím veku 60 rokov, teda 9. júna 1998.

Vzhľadom na uvedenú skutočnosť sa invalidný dôchodok navrhovateľa považuje od 1. januára 2005 za starobný dôchodok v zmysle § 263 ods. 1 a ods. 9 zákona o sociálnom poistení, lebo navrhovateľ pred 1. januárom 2004 dovŕšil vek najmenej 60 rokov. Navrhovateľovi nevznikol nárok na starobný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení, preto na určenie výšky jeho starobného dôchodku nemožno použiť § 293ac zákona o sociálnom poistení.

Na navrhovateľa sa teda nevzťahuje § 293ac zákona o sociálnom poistení, v konaní o jeho starobnom dôchodku však nemožno použiť ustanovenie § 293m zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého odporkyňa postupovala, lebo navrhovateľ nedovŕšil vek, potrebný pre vznik nároku na starobný dôchodok v období od 1. augusta 2006 do 31. decembra 2007.

Navrhovateľ až žiadosťou, nachádzajúcou sa v jeho administratívnom spise (bez dátumu) požiadal o zvýšenie starobného dôchodku za dobu od 1. augusta 2006 do 12. júna

2010, (presne od 5. júla 2006 do 12. júna 2010), kedy podľa potvrdenia Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky bol poslanom Národnej rady a bolo za neho odporkyni zaplatené poistné.

Navrhovateľovi nebol do podania žiadosti o túto dávku priznaný starobný dôchodok, ale jeho pôvodný invalidný dôchodok sa za takúto dávku len považuje a nárok na starobný dôchodok mu bez vykonania porovnávacieho výpočtu nemohol zaniknúť. Odporkyňa preto vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ sa domáha vyššej výmery starobného dôchodku, musela jeho žiadosť považovať aj za žiadosť o priznanie starobného dôchodku, ktorý doteraz navrhovateľovi priznaný nebol a bola povinná vypočítať výšku starobného dôchodku navrhovateľa podľa zákona o sociálnom zabezpečení (spolu so zákonnými zvýšeniami) a porovnať jeho výšku s invalidným dôchodkom, (ktorý sa za starobný dôchodok len považuje). Len po vykonaní tohto prepočtu mohol zaniknúť nárok na dávku, ktorá je nižšia.

Na základe žiadosti navrhovateľa o určenie výšky starobného dôchodku po započítaní ďalšej doby poistenia (za obdobie výkonu funkcie poslanca) mala ďalej odporkyňa povinnosť vypočítať navrhovateľovi výšku starobného dôchodku podľa zákona o sociálnom zabezpečení (vrátane zvýšení podľa príslušných právnych predpisov), lebo táto dávka mu nebola priznaná a splnil podmienky nároku na jej výplatu po 31. decembri 2007, z dôvodu, že žiadosť o prepočet výšky dôchodku je podľa svojho obsahu súčasne žiadosťou o priznanie starobného dôchodku.

Až následne mohla rozhodnúť o prípadnom zvýšení starobného dôchodku navrhovateľa za dobu poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok, nemohla tak však urobiť s poukazom na § 293 m zákona o sociálnom poistení.

Odvolačný súd preto zistil, že odporkyňa nesprávne postupovala, ak nárok navrhovateľa posudzovala podľa § 293m zákona o sociálnom poistení.

S poukazom na uvedené, odvolací Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 220 OSP zmenil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. novembra 2011, č. k. 26Sd/180/2010-57 tak, že odporkyňa bude povinná o uplatnenom nároku navrhovateľa znova konať v zmysle intencií uvedených v dôvodoch tohto rozsudku, ktorými je správny orgán s poukazom na § 250r OSP viazaný.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1, 2 v spojení s § 250k ods.1 a § 151 ods.1 OSP, lebo úspešný navrhovateľ trovy konania nevyčíslil včas.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. februára 2013

JUDr. Elena Závadská, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová